ACTIVITATS PRESOCRÀTICS

1. A continuació teniu uns fragments, adaptats, dels capítols núm. 3, 4 i 5 del llibre I de la *Metafísica* d' Aristòtil, en els quals es planteja el problema de l'ésser: principis i causes. Llegiu-los atentament i aneu omplint els buits amb el nom del filòsof corresponent.

«Els primers que es van dedicar a la filosofia van considerar principis només aquells que es donen sota l'espècie de la matèria. [...] Això no obstant, respecte del nombre i del caràcter propi d'aquest principi, no estan d'acord aquells filòsofs. _____, el fundador d'aquesta filosofia, afirmava que l'aigua era aquest principi [...]. _____ sostenia que l'aire és anterior a l'aigua i que és absolutament el primer dels cossos simples [...]. _____ entén com a primer principi el foc. _____ admet quatre elements: els tres ja anomenats, als quals afegeix la terra com a quart element. Aquests elements subsisteixen sempre i no es creen ni canvien si no és per la barreja o la separació d'una major o menor quantitat. _____ [...] sosté que gairebé totes les coses, formades de parts semblants (homeomeries), no estan sotmeses, com l'aigua i el foc, a cap altra forma de canvi o de corrupció que no sigui la simple agregació o separació; és a dir, ni es creen ni es descomponen, sinó que se subsisteixen eternament. [...] _____ i el seu company _____ afirmen que els elements de les coses són el ple i el buit o, dit amb paraules seves, l'ésser i el no-ésser: el ple i sòlid és l'ésser, i el no-ésser és el buit i l'enrarit –amb la qual cosa admeten l'existència del no-ésser, nogensmenys que la de l'ésser–. [...] En temps d'aquests filòsofs, i abans d'ells i tot, els anomenats _____ van ser els primers que, dedicats a les matemàtiques, van impulsar aquesta ciència. Absorts en els estudis de la matemàtica, van arribar a creure que els principis dels nombres eren els principis de tots els éssers. [...] _____, convençut que, fora de l'ésser, el no-ésser no és res, creu que necessàriament l'ésser és u i que no hi ha res fora de l'ésser.»

LIVEWORKSHEETS

2. Associeu les idees exposades en cadascun dels textos següents amb un presocràtic.

1. "Totes les coses es canvien recíprocament amb el foc, i el foc, al seu torn, es canvia amb totes les coses, com les mercaderies amb l'or i l'or amb les mercaderies."

a) Tales de Milet
b) Heràclit
c) Anaxímenes.

2. "Es van arribar a fer especialment famoses les manifestacions següents: en primer lloc, la seva afirmació que l'ànima és immortal; en segon lloc, que es canvia en altres classes d'éssers vius, que, a més, tornen a ocórrer cada certs períodes, i que no hi ha res d'absolutament nou; finalment, que totes els éssers vius han de ser considerats parents. Sembla, en efecte, que va ser (...) el primer a introduir aquestes creences a Grècia" (Text de Porfiri).

a. Pitàgores.
b. Anaxímenes.
c. Demòcrit.

3. "Queda un sol discurs com a via: és; en aquest hi ha molts signes que allò que és ens és no engendrat i imperible, ja que és complet, immòbil i sense fi. No va ser en el passat, ni ho serà, ja que és ara tot alhora, u, continu. Ja que, quin naixement li buscaries? Com, d'on hauria nascut? No permetré que diguis o pensis "d'allò que és no-ens", ja que no és decible ni pensable que no és. . Perquè, quina necessitat l'hauria impulsat a néixer després més aviat que abans, si procedís del no-res?".

a) Heràclit
b) Pitàgores
c) Parmènides

4. "I com que les porcions d'allò que és gran i d'allò que és petit són iguals en nombre, també les coses estan en tot. Tampoc no és possible que existeixin separades, sinó que totes tenen una part de tot. Ja que no és possible que existeixi la part més petita, res no pot ser separat ni arribar a l'ésser per si mateix, sinó que totes les coses han d'estar juntes com ho van estar originàriament."

a) Anaxàgores.
b) Heràclit
c) Demòcrit

5. "Aquest Cosmos no l'ha fet cap home i tampoc cap Déu, sinó que sempre és, fou i serà foc etern que s'encén segons mesura i s'apaga segons mesura".

a) Heràclit
b) Pitàgores
c
)

A
n
a

LIVEWORKSHEETS